

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/61/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514203611
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2514203611.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Janka Benkovičová a Mgr. Matúš Staríček, v spore žalobkyne: F. A., nar. XX.XX.XXXX, občan SR, bytom K. XXX/XX, O., proti žalovanému: Základná škola, Komenského 2, Vrbové, IČO: 36 094 188, zastúpenému: JUDr. Juraj Ďurajda, advokát, so sídlom Kukučínova 12, Žilina, o zaplatenie 24.344,20 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 9C/32/2014-361 zo dňa 30. apríla 2018, vo vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania (výrok II. a IV.), takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo veci samej (výrok II.) a v časti výroku o náhrade trov konania (výrok IV.) r u š í a v tejto časti vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 1.565,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.565,80 eur od 25.05.2012 do zaplatenia zastavil, výrokom II. zaviazal žalovaného 1/ zaplatiť žalobkyňu sumu vo výške 22.778,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 22.778,40 od 16.10.2015 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom IV. priznal žalobkyňu právo na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ v rozsahu 96,68%. Súd prvej inštancie rozsudok po citovaní § 415, § 444, § 449, § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 2 písm. a), c), § 144 ods. 1 písm. o), ods. 4 písm. a), b), f), § 152 písm. a) až e) zák. č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „školský zákon“), § 2 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, § 8 ods. 2, § 9 ods. 5 a 6, § 10 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. vecne odôvodnil tým, že vzhľadom na to, že žalobkyňa vzala žalobu späť v časti o zaplatenie istiny 1.162,- eur titulom liečebných nákladov a následne na pojednávaní dňa 30.04.2018 aj vo zvyšnej uplatnenej časti liečebných nákladov, teda celú sumu, ktorá predstavovala liečebné náklady vo výške 1.565,80 eur vrátane prislúchajúcich úrokov z omeškania a žalovaná so späťvzatím žaloby súhlasila, súd konanie v tejto časti zastavil (výrok I.). Z Uznesenia ČVS: ORP-1008/2-OVK-TT-2012 zo dňa 09.07.2012 vyplynulo, že trestné oznámenie zák. zástupkyne poškodenej bolo odložené. Poškodenej bolo spôsobené ťažké zranenie, a to ruptúru očnej gule vľavo penetrujúcou ranou rohovky a skléru so stratou vnútroočných štruktúr s dobou liečenia a obmedzenia v bežnom spôsobe života najmenej 2 mesiace. Zločinu ublíženia na zdraví sa dopustil mal. O. N., ktorý v čase spáchania skutku dovŕšil 10 rok, za čin nie je trestne zodpovedný a trestné stíhanie je neprípustné.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobkyňa bola v čase vzniku úrazu žiačkou základnej školy (žalovaná 1/), k zraneniu došlo nepochybne v čase vyučovacieho procesu, do ktorého sa zahŕňa aj čas prestávky medzi jednotlivými vyučovacími hodinami. Žalovaná 1/ bola povinná zabezpečiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí počas vyučovacieho procesu. Dňa 18.05.2012, keď došlo k zraneniu

poškodenej, táto sa nachádzala v triede, pričom z výpovedí svedkov, listinných dôkazov, ako aj obsahu vyšetrovacieho spisu, je zrejmé, že k úrazu došlo následkom nezvládnutia hnevlivej reakcie mal. O. N. na správanie spolužiakov, keď v afekte vzal do ruky peračník a hodil ho bez úmyslu ublížiť poškodenej do blízkosti miesta, kde sa nachádzala. Nešťastnou náhodou z peračníka vypadlo kružidlo, ktoré poranilo ľavé oko poškodenej. Zranenie podľa záverov ošetrovujúcich lekárov, ako aj posudkového lekára bolo takého charakteru, že strate zraku na zranené oko sa nedalo zabrániť. Žalobkyňa musela absolvovať zdĺhavé a bolestivé liečenie, niekoľko operácií, pričom po ustálení zdravotného stavu je nepochybné, že zranenie je trvalého charakteru s následkom straty zraku na jedno oko a trvalej straty priestorového videnia. Z výpovedí svedkov, najmä dozorujúcich pedagógov, vedenia školy, mal súd za preukázané, že nedošlo k takému opomenutiu pedagóga, ktoré by malo za následok zanedbanie dozoru nad deťmi. Podľa vnútorného poriadku školy, ako aj výpovedí svedkov, na chodbe, kde sa nachádzala trieda, v ktorej sa stal úraz, sa nachádzajú vedľa seba 4 triedy. Dvaja dozorujúci pedagógovia tak majú na starosti veľký počet detí, keď v jednej triede sa nachádza v priemere okolo 20 detí. Deti sa počas prestávky môžu pohybovať voľne po triede, prestávka slúži na to, aby si od vyučovania oddýchli, najedli sa, napili, išli na WC. Učiteľ počas prestávky usmerňuje správanie žiakov, rieši konflikty, pričom z hľadiska priestoru má na starosti nielen všetky 4 triedy, chodbu, ale aj priestory WC. Počas prestávky si učiteľ zabezpečí aj pomôcky, prípadne zúčastňuje sa prípravy na ďalšiu hodinu. Zo strany pedagóga preto ide len o usmernenie správania jednotlivých žiakov. Súd však z vykonaného dokazovania nezistil, že by mal. N. mal krátkodobý alebo pretrvávajúci konflikt so žalobkyňou a bolo by potrebné urobiť osobitné opatrenia za účelom predchádzania konfliktného alebo agresívneho správania voči nej, či iným žiakom. Mal. N. bol hodnotený ako dieťa, ktoré trpí cukrovkou a máva výkyvy nálad. Za týmto účelom mu bolo umožnené mať k dispozícii lego na hranie. Do vyučovacieho procesu však bol riadne zaradený. Z vykonaného dokazovania preto súd nezistil, že by dozor počas malej prestávky bol zanedbaný. Uvedená skutočnosť však nemá vplyv na druh a rozsah zodpovednosti žalovanej 1/ za úraz poškodenej. Úraz žiaka zúčastneného na vyučovacom procese je z hľadiska práva osobitnou kategóriou druhu úrazu a pri jeho odškodňovaní je potrebné vychádzať primárne zo školského zákona a až podporne Občianskeho zákonníka. Žalovaná 1/ je právnickou osobou, ktorá má právnu subjektivitu, jej pasívna legitímácia v spore je daná, pričom súd vyhodnotil, že skúmanie žalobného nároku vo vzťahu k žalovanej 1/ má opodstatnenie. Školský zákon v ust. § 144 ods. 1 písm. o) zakotvuje, že dieťa alebo žiak má právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi; toto ustanovenie sa nevzťahuje na škodu podľa osobitného predpisu. Bližšie zákon neuvádza spôsob odškodňovania za úrazy. Zo školského zákona, ako aj ustálenej rozhodovacej praxe (por. napr. rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn. 10C/3/2014, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/65/2016) vyplýva, že zodpovednosť školy je daná objektívne. Školský zákon nešpecifikuje možnosti vyvinenia sa zo zodpovednosti, ani výnimky zo zodpovednosti. Je preto nutné vychádzať z koncepcie objektívnej zodpovednosti. Poškodený nemusí dokazovať porušenie konkrétnej právnej povinnosti na strane zodpovedného subjektu, len to, že škoda sa stala počas vyučovacieho procesu. Druhovo azda najbližšie možno prirovnať zodpovednosť za škodu z prevádzkovej činnosti zakotvenú v § 420a OZ. Aj objektívnej zodpovednosti sa možno zbaviť (exkulovať), ak zodpovedný subjekt preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou, alebo vlastným konaním poškodenej. Ani jedna z týchto možností však preukázaná nebola. Žalobkyňa nijako nezavinila, ani sa nepričinila o vznik úrazu. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sedela v prvej lavici. Svojím správaním nezadala príčinu na konflikt, ani sa nesprávala v rozpore s vnútorným poriadkom školy. Pokiaľ ide o neodvratiteľnú udalosť, ide o udalosť spôsobenú vonkajšími prírodnými silami, napr. živelná udalosť, ktorá by nemohla byť objektívne odvrátená, ani pri vynaložení všetkého úsilia. V danom prípade nemožno o takej príčine hovoriť, úraz sa stal preukázaným následkom nezvládnutej hnevlivej reakcie žiaka, ktorý sa tak isto podieľal na vyučovacom procese. Samotná skutočnosť, že išlo nešťastnú zhadu náhod nijako nevyklučuje zodpovednosť žalovanej 1/, ani nezakladá dôvod na možné zbavenie sa zodpovednosti. Pre takéto prípady školy bežne uzatvárajú poisťné zmluvy, ktoré prípadnú škodu zodpovedného subjektu vzniknutú zo školských úrazov kryjú. Nie je však vecou súdu zaoberať sa poisťným vzťahom medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/, nakoľko súd dospel k záveru, že pasívne legitimovaným subjektom je len žalovaná 1/ a jej prísluška zodpovednosť za škodu, ako aj povinnosť nahradiť škodu.

3. Ako súd už uviedol, druh zodpovednosti za škodu je daný školským zákonom. Inak je tomu už v rozsahu mechanizmu jej náhrady. Školský zákon nedefinuje spôsob, akým sa škoda nahrádza a keďže ide o druh škody, ktorý postihuje zdravie, je potrebné vychádzať z ust. § 444 a § 449 Občianskeho zákonníka, ktorý výslovne stanovuje, že jednorazovo odškodňuje bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Spôsob výpočtu tohto osobitného druhu škody stanovuje zákon o náhrade za bolesť a

SSÚ, pričom lekársky posudok musí vychádzať zo zoznamu sadziieb, ktoré tvoria prílohu zákona a pri určení počtu bodov posudkový lekár zohľadňuje aj tie skutočnosti, či išlo o liečbu ľahšiu a kratšiu, alebo dlhšiu a ťažšiu. Ohodnocuje sa bolesť už vytrpená, nie do budúcnosti. Nárok na náhradu škody vzniká dátumom vyhotovenia lekárskeho posudku. Tento časový moment je dôležitý z hľadiska premlčania nároku na náhradu škody podľa § 106 ods. 1 OZ. Nemožno preto prisvedčiť obrane žalovanej 1/, ktorá namietla premlčanie. Súd má za to, že žaloba bola podaná včas, pričom súd vychádzal z dátumu vyhotovenia znaleckého posudku MUDr. Pamulu. Bolesť možno ohodnotiť, len čo sa ustáli zdravotný stav poškodenej, až týmto okamihom je bolesť „zistená“. Tak isto, výška škody je pre poškodenú zistiteľná až momentom jej ohodnotenia posudkovým lekárom, nie dňom, kedy k úrazu došlo. Obdobne aj nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia možno klasifikovať ako zistený po ustálení zdravotného stavu, lebo inak nie je možné posúdiť dopad poškodenia zdravia na kvalitu života poškodenej, ani rozsah v akom je obmedzená v uplatnení sa v spoločnosti.

4. K otázke znalcom navrhnutého zdvojnásobenia bodov súd ustálil, že podmienky na určenie dvojnásobku počtu bodov boli splnené. Jednak bolo preukázané, že čas liečenia sa predĺžil (MUDr. Pamula odhadol čas liečenia 2 - 4 mesiace, v neskoršom posudku MUDr. Vidu konštatuje liečenie 8 - 10 mesiacov), poškodenie na zdraví vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia a povaha poškodenia na zdraví si vyžiadala operačný výkon (v danom prípade viac operačných výkonov). Nebol preto dôvod odchyliť sa od znalcom navrhnutého zdvojnásobenia bodov za bolesť.

5. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primeraná povahe následkov (zásada primeranosti) a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodenej uplatniť sa v živote a spoločnosti. Tu súd prihliadol najmä na to, že žalobkyňa prišla o zrak na jedno oko, čo má nepochybne ďalekosiahle následky na jej ďalší vývoj a život. Nielen že sa ako dieťa ťažšie vysporiadava so stratou zraku, ale je a bude značne obmedzená v ďalšom štúdiu, nehovoriac o doživotných zdravotných následkoch. Jej uplatnenie v spoločnosti je obmedzené, niektoré povolania, v ktorých by sa mohla uplatniť, sú vylúčené, tak isto bežné sprievodné činnosti, napr. šoférovanie, niektoré športy atď. Stratu zmyslového orgánu súd hodnotí ako jednu z najzávažnejších foriem poškodenia zdravia a dôvod hodný osobitného zreteľa pri zvýšení náhrady na dvojnásobok bodového ohodnotenia. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia prichádza do úvahy v celkom výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, keď stupeň ujmy nie je dostatočne vyjadrený zvýšením základného odškodnenia a náhrada takt stanovená nie je primeraným následkom, ktoré podľa predpokladov, ktoré mal poškodený vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví, na uplatnenie v živote a spoločnosti a ktoré sú v dôsledku poškodenia obmedzené a stratené (Ro NS ČR, sp. zn. 25Cdo/1169/2000). Na základe vyššie uvedeného súd považoval zvýšenie bodového ohodnotenia na dvojnásobok za opodstatnený a dôvodný, a to v ohodnocovanej výške škody za bolesť, ako aj sťaženie spoločenského uplatnenia a priznal žalobkyni nárok vo výške 22.778,40 eur (výrok II.), ktorá pozostáva zo sumy predstavujúcej náhradu za bolesť, ktorá predstavovala 220 bodov, čo pri hodnote bodu 15,72 eur v roku 2012 predstavuje sumu 3.458,40 eur a za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá predstavuje 1200 bodov. Po ustálení stavu v roku 2013, hodnota bodu predstavovala 16,10 eur za bod, teda sumu 19.320,- eur. V danom prípade súd vychádzal z posudku MUDr. Pamulu, ktorý žalovaný 1/ nijako nespochybnil a výslovne to uviedol na pojednávaní dňa 28.03.2017. Žalobkyňa si uplatnila úrok z omeškania odo dňa 25.05.2012, t.j. deň keď bol vypracovaný znalecký posudok. To však súd vyhodnotil ako zmätočné, keď znalecký posudok bol vypracovaný až dňa 01.04.2013. Je možno sa domnievať, že počiatok omeškania žalobkyňa určila odo dňa nasledujúceho po vypracovaní Správy o vyšetrení príčin a okolností vzniku závažného školského úrazu zo dňa 24.05.2012. V danom prípade však súd nemohol dať za pravdu žalobkyni. Pre určenie počiatku omeškania žalovanej 1/ súd skúmal, či pred podaním žaloby došlo k výzve na náhradu škody vo vzťahu v žalovanému 1/. Žalobkyňa však takúto výzvu nepredložila a uvedená skutočnosť nevyplynula ani z vyšetrovacieho spisu. Súd preto za kvalifikovanú výzvu na plnenie považoval doručenie žaloby žalovanej 1/, a to dňa 15.10.2015, preto priznal žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 22.778,40 od 16.10.2015 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti úrok z omeškania musel byť zamietnutý (výrok III.).

6. K námietke žalovanej 1/, že žalobe nemožno vyhovieť, lebo pri podaní žaloby žiadala náhradu škody od žalovaných 1/ až 3/ spoločne a nerozdielne a ide teda o procesné spoločenstvo, nemožno prisvedčiť. Je pravdou, že pôvodne konštruovaný petit navrhoval plnenie pre pôvodne žalovaných spoločne a nerozdielne, čo má za následok, že plnenie jedného z nich znamená zánik dlhu pre ostatných zaviazaných. Tak isto však možno na podklade tejto konštrukcie požadovať plnenie aj len od jedného

z nich. Následným späťvzatím žaloby voči pôvodným žalovaným 1/ a 3/ (mal. N. a jeho rodičia), ako aj následne rozšírenie žaloby o žalovanú 2/ - poisťovňu a následné späťvzatie žaloby voči nej nemá žiaden dosah na kvantitatívne vyjadrenie požadovaného dlhu od žalovanej 1/. Súd preto mohol na plnenie zaviazat' aj žalovanú 1/ samostatne, čo aj urobil.

7. K námietke žalovanej 1/, že žalobkyňa nepreukázala, že došlo k trvalej strate zraku a po čase nedošlo k zlepšeniu zdravotného stavu súd zaujal nasledovné stanovisko: je pravdou, že žalobkyňa nepreložila súdu lekárske správy preukazujúce aktuálny stav žalobkyne. Samotná žalovaná 1/ navrhla, aby súd pripojil ako dôkazy listiny z vyšetrovacieho spisu, čo súd aj urobil. Súčasťou spisu bol aj znalecký posudok MUDr. Rastislava Vidu č. 26/2010 zo dňa 01.12.2014, z ktorého vyplynulo, že poškodená utrpela zrazenia: prenikajúce poranenie ľavej očnej gule, prederavenie rohovky a očného bielka, čiastočná strata dúhovky a šošovky, zakrvácanie do sklovцovej dutiny, odlúpenie sietnice. V dôsledku úrazu je slepá na jedno oko a odkázaná na pomoc druhej osoby. Trvalé následky spočívajú v strate zraku na ľavé oko, nemá priestorové videnie. Súd mal za to, že žalobkyňa riadne preukázala rozsah poškodenia zdravia, ktorý zodpovedá bodovému ohodnoteniu posudkového lekára. K otázke uplatnených liečebných nákladov vo výške 1.565,80 eur, žalobkyňa nepredložila žiadne doklady preukazujúce ich výšku. Nakoľko však došlo k postupnému plneniu zo strany poisťovne KOOOPERATIVA a následne zdravotnej poisťovne, ako deklarovala žalobkyňa, vzala žalobu v tejto časti späť, s čím žalovaná 1/ súhlasila a späťvzatie nenamietala, súd sa preto z dôvodu späťvzatia žaloby v tejto časti žaloby liečebnými nákladmi nezaoberal. K námietke žalovanej 1/, že až v priebehu konania došlo k špecifikácii nároku sa nemožno stotožniť, nakoľko už z podanej žaloby vyplynulo, ktorá časť uplatneného nároku predstavuje náhradu za bolesť, ktorá za sťaženie spoločenského uplatnenia a ktorá liečebné náklady.

8. O náhrade trov konania (len vo vzťahu k žalovanej 1/ - o trovách konania žalovanej 2/ súd rozhodol samostatným uznesením) súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a § 256 ods. 1 CSP tak, že prevažne úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 96,68%. Žalobkyňa sa podanou žalobou pôvodne domáhala zaplatenia sumy 24.344,20 eur s príslušenstvom, následne vzala žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 1.162,- eur s príslušenstvom späť a neskôr vzala späť žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 403,80 eur vrátane príslušenstva. Pretože došlo k čiastočnému zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby (výrokom I. tohto rozsudku), súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania skúmal procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, t. j. či žalobkyňa alebo žalovaná 1/ zavinili zastavenie konania.

9. V prípade čiastočného späťvzatia v rozsahu 1.162 eur tak žalobkyňa učinila v reakcii na plnenie žalovanej 2/, ktorá plnila poisťné plnenie za žalovanú 1/, o čom predložila aj doklad - Oznámenia o poisťnom plnení a trvalé následky úrazu zo dňa 27.06.2013 a k plneniu prišlo po podaní žaloby, procesné zavinenie zastavenia konania tak možno pričítať žalovanej 1/.

10. V prípade čiastočného späťvzatia v rozsahu 403,80 eur, žalobkyňa uviedla, že v tejto časti, ktorá predstavuje celú zvyšnú časť uplatnených liečebných nákladov, vzala žalobu späť preto, že zdravotná poisťovňa túto sumu žalobkyni plnila. Nepredložila však doklad o výške, dôvode a čase plnenia. Vzhľadom nato, že žalobca vzal žalobu sčasti späť a nejde o prípad, keby išlo o reakciu na konanie žalovanej 1/, nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanej 1/. V danom prípade z procesného hľadiska platí, že zastavenie konania zavinila žalobkyňa, preto je povinná nahradiť žalovanej 1/ trovy konania.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu vo vyhovujúcej časti a v časti výroku o náhrade trov konania. Uviedol, že z pripojených vyšetrovacích spisov je preukázané, že trestné stíhanie vo veci ublíženia na zdraví maloletej F. A. sa zastavuje, z dôvodu, že maloletý O. N., ktorý spôsobil poškodené zranenie oka, z dôvodu nedostatku veku nie je trestne zodpovedný. Vyšetrovateľ činný v predmetnej veci vykonával dôkazy, na základe ktorých jednoznačne konštatuje, že zo strany ZŠ Vrbové, jej pedagógov, vykonávajúcich pedagogický dozor v čase keď došlo k úrazu, nezanedbali žiadnu svoju povinnosť vyplývajúcu z príslušnej právnej normy, ani nie sú trestnoprávne zodpovední. Súd nesprávne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku v bode 24/, že matka poškodenej /A./ odmietla podpísať správu o šetrení úrazu, v skutočnosti uvedenú správu odmietla podpísať R. Z.. Uvedený rozpor je nutné odstrániť. Po právnej stránke súd ustálil zodpovednosť žalovaného 1/ na zaplatenie žalovanej istiny s prísl. na základe zákona č. 245/2008 Z. z. školského zákona, keď došlo k poškodeniu zdravia maloletej žalobkyne počas vyučovacieho procesu. Základ a

výšku nároku žalobkyňi priznal v zmysle § 415 a nasl. OZ, čo sa týka bolestného, účelne vynaložených nákladov spojených s liečením a sťaženia spoločenského uplatnenia.

12. Pri rozhodovaní o výške bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia súd nezdôvodnil skutočnosť, z ktorého znaleckého posudku vychádzal a z akého dôvodu. Na odstránenie rozdielu vo vyčíslení bolestného, resp. SSÚ súd nevykonal dôkaz, ale sa stotožnil s vyčísleným bodovým hodnotením v zmysle podaného znaleckého posudku predloženého žalobkyňou, nachádzajúcich sa v pripojených spisoch v bode 28 a 30 odôvodnenia rozsudku. Súd len konštatuje znalecké posudky vzťahujúce sa k veci, neuvádza z ktorého vychádzal a prečo. Taktiež súd nezohľadnil pri priznaní zvýšenia SSÚ, bolestného skutočností konštatovaných v rozhodnutiach orgánov činných v trestnom konaní, podľa ktorých žalovaný 1/ neporušil žiadne povinnosti uložené mu príslušnými právnymi predpismi. Podľa bežnej rozhodovacej činnosti súdov v obdobných prípadoch ak súd ustáli tzv. objektívnu zodpovednosť, pri priznaní výšky nároku zohľadňuje relevantné skutočnosti, či žalovaný konal v súlade s platným právnym predpisom, či bolo možné od neho vyžadovať postup a správanie nad rámec povinností podľa príslušného právneho predpisu. Samotný konajúci súd konštatoval, že žalovaný 1/ konal v zmysle zákona, neporušil žiadnu právnú normu.

13. Pokiaľ sa týka sťaženia spoločenského uplatnenia, súd sa nestotožnil so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného 1/. Aj v tomto podaní žalovaný 1/ zotrváva na vznesenej námietke premlčania z dôvodov, skutočností, ako boli uvádzané v konaní pred prvostupňovým súdom.

14. Nemožno sa stotožniť taktiež so skutkovým a právnym názorom súdu, pokiaľ sa týka rozhodnutia o výške sťaženia spoločenského uplatnenia. V bode 48 a 49 odôvodnenia rozsudku súd konštatuje, že zo strany dozorujúcich pedagógov, vedenia školy, nedošlo k žiadnemu zanedbaniu dozoru nad deťmi, nedošlo k porušeniu vnútorného poriadku školy a k poškodeniu oka žalobkyne došlo následkom konania maloletého O. N.. V tomto smere bolo potrebné zo strany súdu prihliadať na relevantné skutočnosti vo vzťahu k priznanej výške nároku.

15. Súd sa procesne nevysporiadal s námietkou, návrhom žalovaného 1/ vo vzťahu k skutočnosti, že žalobkyňa nepreukázala, že došlo k trvalej strate zraku. Je všeobecne platnou zásadou, že súd rozhoduje na základe skutočností rozhodných a existujúcich v čase svojho rozhodovania, vyhlásenia rozsudku. Z uvedeného dôvodu sa nemožno stotožniť s konštatovaním súdu, že žalobkyňa síce nepredložila súdu lekárske správy preukazujúce aktuálny stav, ale súd oboznámil znalecký posudok č. 26/2010 zo dňa 01.12.2014, v ktorom je konštatovaný stav poškodenia oka žalobkyne (stav v čase podania znaleckého posudku, nie rozhodnutia súdu). Súd procesne nezamietol návrh žalovaného 1/ ohľadom realizácie dokladu na preukázanie aktuálneho stavu žalobkyne.

16. Nemožno sa stotožniť s tvrdením súdu bod 64 ohľadom špecifikácie nároku, pretože žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu vzala späť časť žalovaného nároku, čo sa týka len konkrétnej sumy a neuvádzala, čo táto suma predstavuje, či sa jedná o čiastočné späťvzatie bolestného, SSU a pod. Jedná sa o dôležité skutočnosti pre uplatňovanie a spôsob obrany žalovaného 1/.

17. Z odôvodnenia rozsudku nie je konkretizovaná výroková časť III. výroku rozsudku. Nemožno sa stotožniť s rozhodnutím súdu ohľadom náhrady trov konania v zmysle § 255 a nasl. CSP. Je nesporné, že pôvodnou žalobou si žalobkyňa uplatňovala zaplatenie sumy 24.344,20 eur s prísl. Následne podaním doručeným súdu 16.06.2017 označené ako vyjadrenie žiadala vydať rozsudok na zaplatenie sumy 22.933,20 eur, na pojednávaní 30.04.2018 žalobkyňa realizovala ďalšie čiastočné späťvzatie návrhu a žiadala zaplatenie sumy 22.778,40 eur s prísl. a na tomto pojednávaní 30.04.2018 špecifikovala uplatňovanú istinu, že sa jedná o zaplatenie bolestného 3.458,40 eur a sumu 19.320 eur titulom SSU. Súd pri rozhodnutí o náhrade trov právneho zastúpenia neprihliadal na dátumy, žalobkyňa ich ani neuvádzala, kedy došlo k úhrade sumy 1.160 eur, sumy 403,80 eur. Z uvedeného dôvodu nie je daný matematický pomer úspechu a neúspechu na 96,68%, ako to uviedol súd v napadnutom rozsudku. Je nesporné, že v predmetnej veci konanie začalo v roku 2014 podaním žaloby, následne boli realizované úkony strán sporu, vyjadrenia, účasti na pojednávaniach a pod. a uvedené úkony a ustálenia práva 96,68% majú zásadný význam na konečné, finančné rozhodnutie o náhrade trov konania, právneho zastúpenia. Súd v odôvodnení rozsudku nekonštatoval jednotlivé obdobia, dátumy ohľadom čiastočného späťvzatia vo vzťahu ku konečnému zneniu žalovaného nároku 22.778,40 eur s porovnaním s pôvodne žalovanou sumou 24.344,20 eur. V tejto časti napadnutý rozsudok je prinajmenšom nepreskúmateľný,

bod 72 rozsudku uvádza, že žalovaný 1/ bol úspešný len v sume 403,80 eur a nezohľadňuje sumu 1.162 eur v tom, že kedy došlo k späťvzatiu žaloby o túto sumu v dôsledku dobrovoľného plnenia.

18. Taktiež súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania, právneho zastúpenia, nerešpektoval zásadu dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalovaného 1/ v zmysle § 257 CSP. Je nesporné, že žalovaný 1/ je rozpočtovou organizáciou s daným rozpočtom od mestského úradu, ako zriaďovateľom. Samotný súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že zo strany základnej školy, ani učiteľov vykonávajúcich pedagogický dozor, v čase keď došlo k poškodeniu oka žalobkyne, nedošlo k žiadnemu porušeniu školského zákona, iného zákona, nie je daná trestnoprávna zodpovednosť, ako to vyplýva z pripojených vyšetrovacích spisov. Z vyšetrovacích spisov je jednoznačne preukázané, že zranenie spolužiačky spôsobil O. N., ale v dôsledku nedostatku veku nedošlo k trestnoprávnej zodpovednosti a tým spojenej zodpovednosti na náhradu škody. Súd sa v odôvodnení predmetného rozsudku vôbec nezaoberal týmito skutočnosťami, a z tohto dôvodu prinajmenšom vo výroku o náhrade trov konania je toto rozhodnutie nepreskúmateľné, trpí vadou, keď rozhodnutie súdu nie je zdôvodnené v zmysle procesného predpisu CSP. Súd nezohľadnil skutočnosť zmien označenia strán sporu - žalovaných, ktoré zmeny realizovala žalobkyňa, keď v priebehu konania dochádzalo oproti pôvodnej žalobe k označovaniu rôznych aj iných žalovaných.

19. Na základe vyššie uvedených skutočností je nesporné, že zo strany súdu došlo k procesným pochybeniam (nebolo rozhodnuté o návrhu na predloženie dokladu na zdokumentovanie aktuálneho zdravotného stavu žalobkyne, nezdôvodnenie rozhodnutia o náhrade trov konania v zmysle § 257 CSP). Po hmotnoprávnej stránke súd si nevyjasnil otázku premlčania, subjektu zodpovednosti a z uvedeného dôvodu došlo k nesprávnemu skutkovému posúdeniu uplatneného nároku a následnému nesprávnemu právnomu posúdeniu uplatneného nároku.

20. Na základe vyššie uvedených skutočností žiada rozsudok Okresného súdu Piešťany 9C/32/2014-361 zo dňa 30.04.2018 za použitia § 391 ods. 1 CSP a nasl. zrušiť a vrátiť Okresnému súdu Piešťany na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá uviedla, že je presvedčená, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne a navrhuje, aby odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

22. Odvolací súd svojím rozhodnutím pod č.k. 23Co/258/2018, 23Co/99/2019-443 zo dňa 27. mája 2019 rozhodol výkonom I. tak, že odvolanie žalovaného voči uzneseniu sa odmieta, výkonom II. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo veci samej vo výroku II. mení tak, že žaloba o zaplatenie sumy vo výške 22.778,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 22.778,40 od 16.10.2015 do zaplatenia sa zamieta a výkonom III. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania (výrok IV.) zrušil a vec sa vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mal pri tom za to, že všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420 OZ sa použije, ak konkrétny prípad spôsobenia škody nespadá pod niektoré iné ustanovenie Občianskeho zákonníka o náhrade škody, ktoré ustanovuje osobitné podmienky (predpoklady) zodpovednosti za škodu, alebo ak zodpovednosť za škodu nie je osobitne upravená v ustanoveniach iného zákona tvoriaceho súčasť právneho poriadku Slovenskej republiky. Tento princíp sa uplatní aj v prípade zodpovednosti školy a školského zariadenia za škodu pri úraze dieťaťa alebo žiaka, ktorá mu vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi, keďže zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov neobsahuje osobitnú úpravu náhrady škody. Nakoľko prípad zodpovednosti školy alebo školského zariadenia za školský úraz nie je osobitne upravený v uvedenom zákone (ani v inom právnom predpise), použije sa na daný prípad ustanovenie § 420 OZ o všeobecnej zodpovednosti za škodu. Keďže táto zodpovednosť spočíva na zavinenom spôsobení škody, je odvolacia námietka žalovaného 1/ o objektívnej zodpovednosti žalovaného náležitá. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie tento nezistil zavinenie zo strany žalovaného 1/ v súvislosti s dozorom a nebola teda preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného 1/ a škodou (úrazom) poškodenej. Nebolo preukázané ani porušenie prevenčnej povinnosti zo strany žalovaného 1/. K úrazu prišlo náhodnou udalosťou a ani zvýšený počet pedagógov nemôže takej situácii zabrániť. Z uvedeného teda možno vyvodiť, že nebol preukázaný zákonný nárok žalobkyne na náhradu škody, ktorá jej bola zo strany súdu priznaná. V časti

náhrady trov konania rozhodnutie zrušil z dôvodu, že súd prvej inštancie použitie aplikácie ust. § 257 CSP vôbec neodôvodnil.

23. Na dovolanie žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 7Cdo/212/2020-518 zo dňa 29. marca 2021 v spojení s opravným uznesením pod č.k. 7Cdo/212/2020-540 zo dňa 29. septembra 2021 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave z 27. mája 2019 sp. zn. 23Co/258/2018, 23Co/99/2019 v napadnutom zmeňujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR zdôraznil, že v preskúmvanej veci dovolateľka opodstatnene namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Poukázal pri tom na to, že v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/65/2004 najvyšší súd už uviedol, že ak škodu spôsobí maloletý prichádzajú do úvahy ako subjekty zodpovednosti podľa § 422 OZ (aj) tí, ktorí zanedbali dohľad (dozor) založený zákonom či úradným rozhodnutím alebo dohodou. Založením zodpovednosti dozorujúcich osôb podľa § 422 OZ sa sledujú dva ciele: prvým je stimulovať dozorujúce osoby pod hrozbou zodpovednosti na dôsledné plnenie si svojich povinností vo vzťahu k maloletým (cieľ prevenčný) a druhým je zabezpečiť svojim postavením, aby sa poškodeným dostalo účinnej náhrady (cieľ reparačný). Tí, ktorí vykonávajú nad maloletými dohľad (dozor), sa teda svojej zodpovednosti koncipovanej na princípe zavinenia môžu zbaviť úspešným preukázaním dôkazu o tom, že náležitý dohľad zanedbali; ide o tzv. vyvinenie sa alebo exkulpáciu (porov. § 422 ods. 2 OZ).

24. Subjektom vykonávajúcim dohľad nad maloletými v zmysle § 422 OZ môžu byť tak fyzické osoby (napr. rodičia, osvojiteľia), ako aj právnické osoby (napr. materské školy, jasle, či školy alebo školské zariadenia), teda v danej veci aj žalovaná 1/. Subjektívna zodpovednosť dohliadajúcich osôb je konštruovaná na prezumpcii ich zavinenia vo vzťahu k zanedbaniu náležitého dohľadu, pričom pri jej súdnom uplatňovaní okrem iného môže byť daná aj výlučná a samostatná zodpovednosť dohliadajúcej osoby, ak dohliadaná osoba v čase protiprávneho konania nebola deliktuálne spôsobilá a súčasne sa dohliadajúca osoba nevyvinie zo svojej zodpovednosti. Na rozdiel od koncepcie ust. § 420 ods. 2 OZ v prípade ustanovenia § 422 OZ nastupuje výlučná a samostatná zodpovednosť dohliadajúcich osôb (ako osôb priamo na protiprávnom úkone nezúčastnených) až po konštatovaní deliktuálnej nespôsobilosti osôb, ktoré uskutočnili protiprávny úkon (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1-450. Komentár 2. vydanie. Praha: C.H. Beck, 2019, 1754 s. 1506-1512).

25. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), znova celú vec opätovne preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný pritom právnym názorom najvyššieho súdu (z jeho tzv. zrušujúceho rozhodnutia) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku vrátane závislého výroku o náhrade trov zrušiť a vec mu v zrušenom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

26. Žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplata 24.344,20 eur s príslušenstvom voči žalovaným (pôvodne aj voči Kooperative poisťovni, a.s.- žalovaný 2/) a to 3.458,40 eur titulom bolestného, 19.320 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a 1.565,80 eur titulom nákladov spojených s liečením.

27. V priebehu konania žalobkyňa zobrala návrh späť čiastočne čo do nároku nákladov spojených s liečením, pričom súd prvej inštancie v tejto časti o zaplata istiny vo výške 1.565,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.565,80 eur od 25.05.2012 do zaplata, konanie zastavil.

28. Súd prvej inštancie zároveň žalobkyni priznal voči žalovanému 1/ sumu vo výške 22.778,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 22.778,40 eur od 16.10.2015 do zaplata a to z dôvodu existencie objektívnej zodpovednosti žalovaného 1/ a vo zvyšku nárok zamietol.

29. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je správnosť rozhodnutia a postupu súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti návrhu žalobkyne na zaplata sumy 3.458,40 eur (ktorá bola žalobkyni priznaná titulom bolestného), a sumy 19.320 eur (titulom sťaženia spoločenského uplatnenia) a to najmä s ohľadom na súdom tvrdenú objektívnu zodpovednosť žalovaného 1/. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je i spôsob rozhodnutia o náhrade trov konania.

30. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

31. Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobkyne podľa ust. § 415, § 444, § 449 OZ a § 2 písm. a) a c), § 144 ods. 1 písm. o), ods. 4 písm. a), b), f), § 152 písm. a) až e) zák. č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „školský zákon“). Ako uviedol dovolací súd, ak škodu spôsobí maloletý prichádzajú do úvahy ako subjekty zodpovednosti podľa § 422 OZ (aj) tí, ktorí zanedbali dohľad (dozor) založený zákonom či úradným rozhodnutím alebo dohodou. Tí, ktorí vykonávajú nad maloletými dohľad (dozor), sa svojej zodpovednosti koncipovanej na princípe zavinenia môžu zbaviť úspešným preukázaním dôkazu o tom, že náležitý dohľad zanedbali; ide o tzv. vyvinenie sa alebo exkulpáciu (porov. § 422 ods. 2 OZ). Subjektom vykonávajúcim dohľad nad maloletými v zmysle § 422 OZ môžu byť tak fyzické osoby (napr. rodičia, osvojitelia), ako aj právnické osoby (napr. materské školy, jasle, či školy alebo školské zariadenia), teda v danej veci aj žalovaná 1/.

32. Vzhľadom na nesprávne právne posúdenie, sa potom súd prvej inštancie nezaoberal právnou a vecnou dôvodnosťou žalovaným tvrdenými skutočnosťami aj ohľadom jeho vyvinenia sa a v tomto smere je tak rozsudok súdu prvej inštancie nepreskúmateľný.

33. Odvolateľ namietať okrem nesprávneho právneho posúdenia nepreskúmateľnosť rozhodnutia i z iných dôvodov a tiež nevykonanie ani potrebného dokazovania nevyhnutného pre rozhodnutie veci. Z časti sú tieto odvolacie námietky dôvodné, avšak s ohľadom na záver vyjadrený odvolacím súdom vo svojom skoršom rozhodnutí sa nimi odvolací súd nezaoberal, keďže by nezvrátili vec samu.

34. Nedôvodnou bola odvolacia námietka žalovaného týkajúca sa plynutia premlčacej doby a jej začiatku. Podľa § 106 ods. 1 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. V prípade nároku na odškodnenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia poškodeného sa poškodený dozvie o škode v čase, kedy možno objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti a sťaženia jeho spoločenského uplatnenia; od tohto okamihu plynú subjektívna premlčacia doba. Pri odškodnení bolesti je potrebné prihliadať na to, že okolnosti rozhodujúce pre určenie bolestného sa stanú známe až po ukončení liečebného procesu, resp. po jeho ustálení. Sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká v dobe, v ktorej je možné zdravotný stav poškodeného po úraze, chorobe z povolania alebo inom poškodení na zdraví, príp. po ich zhoršení považovať za ustálený a v ktorej je teda možné posúdiť, aký má zmenený (zhoršený) zdravotný stav poškodeného preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh a pristúpiť k jeho bodovému ohodnoteniu (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25 Cdo 676/2007). Subjektívna premlčacia doba pri nároku na odškodnenie bolestného začína plynúť okamihom, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil a je možné objektívne uskutočniť bodové ohodnotenie bolesti. Preto záver súdu prvej inštancie, vyjadrený v bode 52. rozsudku o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je správny.

35. Námietka žalovaného v tom, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku v bode 24/ uviedol, že matka poškodenej (A.) odmietla podpísať správu o šetrení úrazu, a v skutočnosti uvedenú správu odmietla podpísať R. Z., na samotné rozhodnutie ako také vplyv nemá.

36. Rovnako bola nedôvodná námietka žalovaného ohľadom posúdenia zdravotného stavu mal. a to v súvislosti so stratou zraku. Súd prvej inštancie sa k uvedenej námietke vyjadril v bode 62. rozsudku, pričom viazaný koncentračnou zásadou, keď opak preukázaný nebol, správne prihliadol na túto skutočnosť. Pokiaľ súd procesne návrh žalovaného 1/ ohľadom realizácie dokladu na preukázanie zdravotného stavu žalobkyne nezamietol, nejde o procesné pochybenie, pokiaľ súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia zdôvodní prečo dôkazy navrhnuté stranou nevykoná.

37. Rovnako bola nedôvodná i námietka žalovaného v tom, že nebolo zrejmé, čo ostalo predmetom konania, resp. aký nárok zobrala žalobkyňa späť. Na pojednávaní konanom dňa 30.04.2018 uviedla, aký nárok berie späť (išlo o liečebné náklady) a zároveň uviedla, z čoho jej nárok, na ktorom trvá, pozostáva

(3.458,40 eur titulom bolestného a 19.320 eur titulom SSÚ, ktoré vychádzajú zo znaleckého posudku MUDr. Pamulu).

38. Hoci výrok III. rozsudku nebol predmetom prieskumu odvolacieho súdu, nakoľko nebol odvolaním napadnutý, odvolací súd iba udáva, že hoci vo výroku nie je konkretizovaný, s ohľadom na žalobný nárok žalobkyne a časť, ktorá bola vzatá späť a v ktorej bolo žalobe vyhovené, je tento výrok dostatočne určitý. Napokon sám súd prvej inštancie uvedené zdôvodnil v bode 60 rozsudku.

39. Dôvodnou však je odvolacia námietka žalovaného 1/ ohľadom tej skutočnosti, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, z akého dôvodu súd vychádzal zo znaleckého posudku MUDr. Pamulu. Súd prvej inštancie v rámci zhodnotenia skutkového stavu a vykonaného dokazovania vychádzal zo znaleckého posudku č. 031/13, ktorý vyhotovil MUDr. Marián Pamula, vypracovaný dňa 01.04.2013, ale tiež zo znaleckého posudku MUDr. Rastislava Vidu č. 26/2010 zo dňa 01.12.2014, ktorí obaja vyčíslili bolestné i sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd prvej inštancie síce uviedol, že daný znalecký posudok (MUDr. Pamulu) nebol zo strany žalovaného spochybnený a žalovaný uvedené výslovne uviedol na pojednávaní dňa 28.03.2017, avšak bolo potrebné sa vysporiadať nielen s tým, z ktorého znaleckého posudku súd vychádza, ale aj z akého dôvodu, aj keď spochybnený nebol. Dôvodnou bola aj tá námietka žalovaného, v zmysle ktorej sa súd nevysporiadal pri priznaní nároku bolestného a SSÚ so skutočnosťou, keď sám konštatoval, že zo strany žalovaného nedošlo k zanedbaniu dozoru nad deťmi, a to vo vzťahu k výške nároku.

40. Ako je už vyššie uvedené, pri posudzovaní nároku žalobkyne je potrebné vychádzať z ust. § 422 OZ, pričom s ohľadom na výsledky vykonaného dokazovania posúdiť, či sa žalovaná zbavila zodpovednosti. V opačnom prípade je potrebné opätovne sa vysporiadať s nárokom žalobkyne i s ohľadom na už vyššie uvedené odvolacie námietky.

41. Dôvodnou bola i odvolacia námietka žalovaného ohľadom náhrady trov konania, keďže súd prvej inštancie tieto neodôvodnil s ohľadom na ust. § 257 CSP a zároveň i z dôvodu nepreskúmateľnosti, keďže súd prvej inštancie jasne nevysvetlil, ako sa dopracoval k výsledku o nároku na náhradu trov konania a to i s prihliadnutím na argumenty odvolateľa.

42. Vo všeobecnosti nepriznať trovy konania je možné len výnimočne a v prípade, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na strane strán, pričom má súd vychádzať z posúdenia všetkých okolností v danej veci. Pri skúmaní, či dôvody hodné osobitného zreteľa existujú, súd prihliada k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania, je pritom potrebné zohľadniť nie len pomery toho, kto by mal nahradiť trovy konania, ale je nutné zvážiť, ako by sa takéto rozhodnutie dotklo predovšetkým majetkových pomerov oprávnenej strany. Významným z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú rovnako okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, postoj strán v priebehu konania a ďalšie skutočnosti. Súd prvej inštancie použitie aplikácie ust. § 257 CSP vôbec neodôvodnil.

43. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

44. Náležitosti odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP sú zárukou toho, aby bolo rešpektované právo strán na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

45. Po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti dospel odvolací súd k záveru, že jeho odôvodnenie týmto požiadavkám nevyhovuje z dôvodov podrobne vyššie rozobraných.

46. Odvolací súd preto na základe všetkého vyššie uvedeného podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo veci samej a aj v závislom výroku o trovách prvoinštančného konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže v dôsledku nesprávneho

procesného postupu súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom pre absenciu riadneho vyhodnotenia celého dokazovania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie o odvolaní (porovnaj rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

47. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní opätovne posúdiť dôkazy, riadne vyhodnotiť dokazovanie tak, aby závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní. Pri vykonávaní dokazovania bude postupovať v súlade s pravidlami procesného kódexu. Pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

48. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

49. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. V novom rozhodnutí (o veci v zostávajúcej časti) rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

50. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).